

Rewitalizacja a błękitno-zielona infrastruktura

eee

Michał Cichocki

mcichocki@irmir.pl

Centrum Doradztwa
Rewitalizacyjnego

Instytut Rozwoju
Miast i Regionów

CDR
IRMiR

IRMiR INSTYTUT
ROZWOJU MIAST
I REGIONÓW

CZYM JEST BŁĘTKITNO-ZIELONA INFRASTRUKTURA

- Powiązana sieć terenów pokrytych roślinnością, które służą ochronie wartości i funkcji naturalnych ekosystemów oraz dostarczają korzyści populacji człowieka (Benedict, McMahon, 2000)
- Sieć wielofunkcyjnych terenów zieleni (terenów pokrytych roślinnością), miejskich i wiejskich, która jest zdolna dostarczać korzyści środowiskowych oraz wpływać na jakość życia społeczności lokalnych (National Planning Policy..., 2012)
- Innymi słowy są to: parki miejskie i dzielnicowe, ogrody społeczne, parki leśne, parki kieszonkowe, ogrody botaniczne, jeziora, stawy, tereny bagienne, kanały, łąki, tereny rekreacyjne, rzeki wraz z terenami zalewowymi, nieużytki, zieleń przyuliczna, ogrody przydomowe, ogrody towarzyszące zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej, zielone dachy czy fasady (Rall i in., 2015).
- Prof. Szulczewska (2018) wskazywała następujące skale podziału BZI:
 - skala kontynentalna
 - skala regionalna
 - **skala lokalna**
 - **skala miejsca**

ZAKRES I CEL BADANIA

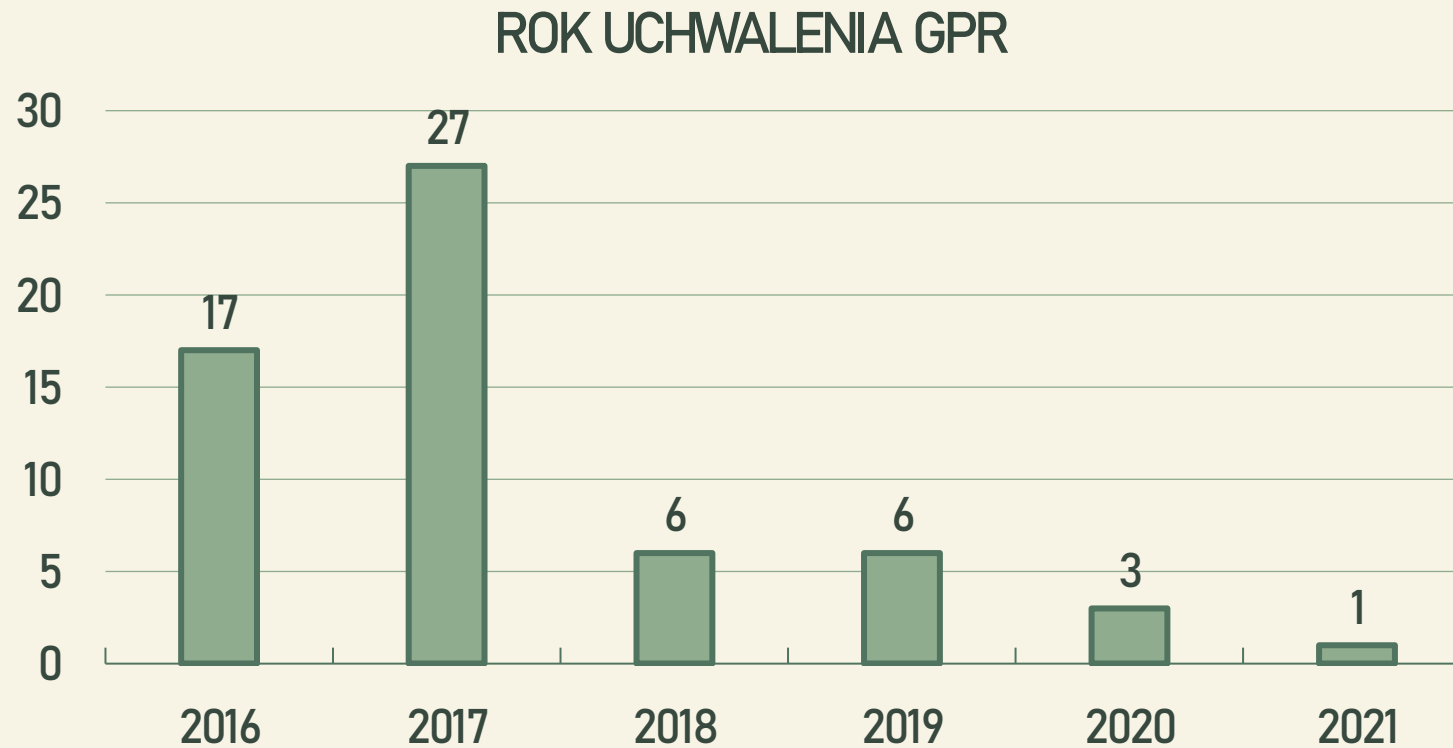
Określenie charakterystyki i stopnia wykorzystania BZI w procesie rewitalizacji miejskich obszarów zdegradowanych.

W zakresie ustawowych elementów (art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji):

1. szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji, obejmującej analizę negatywnych zjawisk oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru,
4. celów rewitalizacji oraz odpowiadających im kierunków działań, służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk,
5. opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym,
14. załącznika graficznego przedstawiającego podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

MATERIAŁ BADAWCZY

- Miasta powyżej 30 000 mieszkańców z całej Polski
- Miasta posiadające gminny program rewitalizacji – 60 z 154 [stan na lipiec 2022 r.]

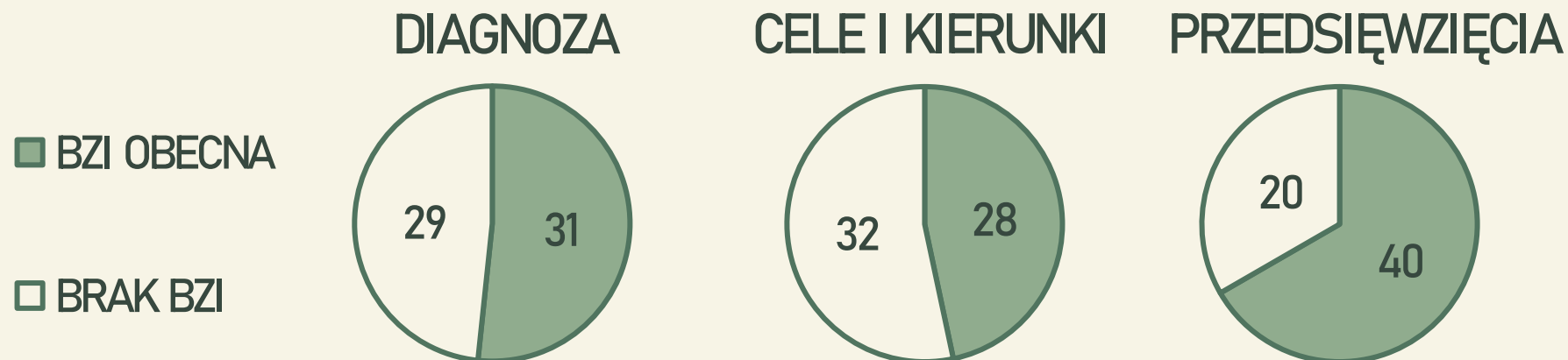

BADANE ELEMENTY

Obecność BZI w częściach:

- Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji – 31 / 60
- Cele i kierunki procesu – 28 / 60
- Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – 40 / 60

Wniosek: Realizowane przedsięwzięcia nie wynikają bezpośrednio z potrzeb i potencjałów oraz celów i kierunków procesu rewitalizacji – stanowią często element dodatkowy, a nie podstawowy.

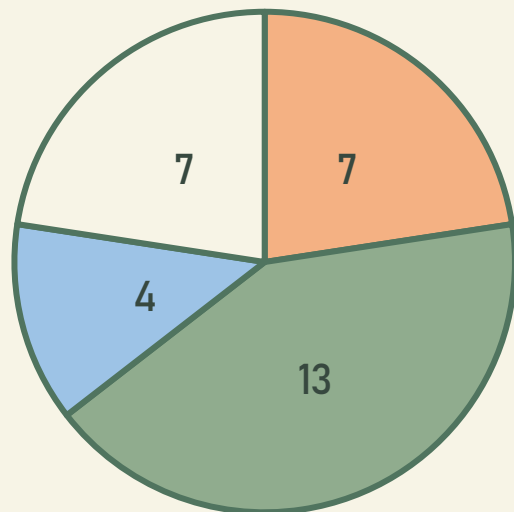

BADANY ELEMENT – DIAGNOZA SZCZEGÓŁOWA

Obecność BZI w ramach diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji:

- Sfera funkcjonalno-przestrzenna – 7 / 31
- Sfera środowiskowa – 13 / 31
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna i środowiskowa – 4 / 31
- Brak wyraźnego podziału – 7 / 31

Wniosek: BZI w części diagnostycznej postrzegana jest częściej, jako element środowiskowy.

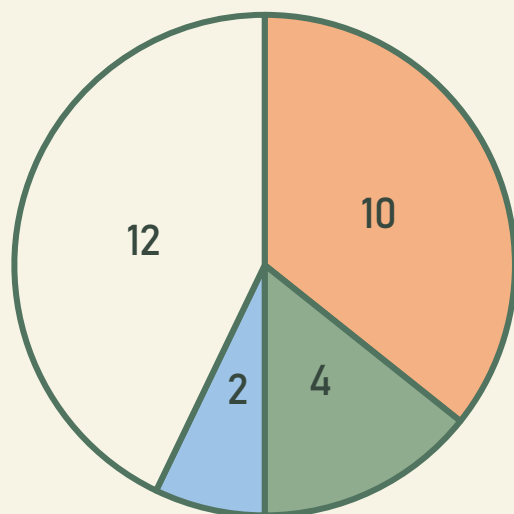
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna
- Sfera środowiskowa
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna i środowiskowa
- Brak podziału

BADANY ELEMENT – CELE I KIERUNKI

Obecność BZI w ramach celów i kierunków rewitalizacji:

- Sfera funkcjonalno-przestrzenna – 10 / 28
- Sfera środowiskowa – 4 / 28
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna i środowiskowa – 2 / 28
- Brak wyraźnego podziału – 12 / 28

Wniosek: BZI w części celów i kierunków postrzegana jest częściej, jako element przestrzenno-funkcjonalny.

- Sfera przestrzenno-funkcjonalna
- Sfera środowiskowa
- Sfera przestrzenno-funkcjonalna i środowiskowa
- Brak podziału

BADANY ELEMENT – PRZEDSIĘWZIĘCIA

Obecność BZI w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

- Wymiar techniczny – 6 / 40
- Wymiar społeczny – 2 / 40
- Wymiar przyrodniczy – 1 / 40
- Wymiar techniczny i społeczny – 22 / 40
- Wymiar techniczny i przyrodniczy – 1 / 40
- Wymiar techniczny, społeczny i przyrodniczy – 8 / 40

Wniosek: Realizowane projekty uwzględniające BZI skupiają się przede wszystkim na projektach technicznych, nakierowanych na aspekt społeczny realizowanej inwestycji. Wymiar przyrodniczy pojawia się najrzadziej.

DODATKOWE BADANE ELEMENTY I WNIOSKI

Dodatkowe elementy uwzględniające BZI w ramach GPR:

- Analizy przestrzenne – 17
- Konsultacje społeczne – 19
- Przedsięwzięcia o charakterze urbanistycznym – 13

Wnioski:

- Występuje pewna niespójność na linii: diagnoza – cele i kierunki – przedsięwzięcia.
- Trudno jest jednoznacznie zakwalifikować BZI – element przestrzenny czy środowiskowy?
- Dla interesariuszy jest to ważny czynnik wpływający na jakość życia.
- BZI z uwagi na mocno fakultatywny charakter często bywa pomijana w GPR. Gdy jest obecna często stanowi element dodatkowy, rzadko pełni istotną funkcję.
- Realizowane przedsięwzięcia mają zazwyczaj charakter punktowy, bez szerszego urbanistycznego kontekstu.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

eee

Michał Cichocki

mcichocki@irmir.pl

Centrum Doradztwa
Rewitalizacyjnego

Instytut Rozwoju
Miast i Regionów

CDR
IRMiR

IRMiR
INSTYTUT
ROZWOJU MIAST
I REGIONÓW